

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/458/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812213004
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3812213004.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovovej v právnej veci navrhovateľa P. X. Y., s.r.o so sídlom U., R. č. 5, Z. XXXXXXXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou W. X., s.r.o. so sídlom U., R. č. 5, Z. XXXXXXXX, proti odporkyni S. M., bytom Q., N. č. XX/X, za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa F. so sídlom R., T. č. XX, Z. XXXXXXXX, zastúpeného JUDr. G. O., advokátom so sídlom S., J.X. č. X/A, o zaplatenie 4396,77 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 28. marca 2013, č.k. 15C/9/2013-117 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania - trov právneho zastúpenia vo výške 168,82 eur na účet JUDr. G. O., advokáta, vedený v W. banke a.s., S., č.ú: XXXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXX, do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa proti odporkyni domáhal zaplatenia istiny 4396,77 eur s príslušenstvom. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť trovy konania, a to trovy vedľajšieho účastníka vo výške 1015,43 eur, z toho sumu 761,65 eur na účet JUDr. G. O., advokáta a sumu 253,78 eur na účet JUDr. J. S., advokáta, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vychádzal zo zistenia, že dňa 19.09.2007 uzavrela odporkyňa so spoločnosťou GE J., a.s. Bratislava, pobočka Zvolen zmluvu o úvere a ďalších úverových produktoch, na základe ktorej poskytol veriteľ odporkyni pôžičku na sumu 100.000,- Sk, ktorú sa zaviazala odporkyňa splácať v mesačných splátkach v počte 72, pri výške mesačnej splátky 2069,- Sk, celková cena úveru bola stanovená na 148.968,- Sk, s dátumom prvej splátky do 19.10.2007, dátumom každej ďalšej platby k 19.dňu v mesiaci, pri ročnej percentuálnej miere nákladov na úver 15,11%. V ostatnom je určený obsah zmluvy OP a Sadzobníkom poplatkov. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok z 23.9. 2009 medzi postupcom GE J. a.s. U. a navrhovateľom postúpil postupca na navrhovateľa pohľadávku voči odporkyni. Postupca zaslal odporkyni doporučeným listom písomné oznámenie o postúpení pohľadávky. Z priloženej platobnej histórie vyplýva dátum uzatvorenia zmluvy 19.09.2007 a dátum zrieknutia sa budúceho poplatku za vedenie účtu 05.09.2008. Z dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku z 14.05.2010 vyplýva označenie veriteľa - navrhovateľa, odporkyni ako dlžníčky s tým, že v časti 2. Uznanie záväzku je označenie záväzku právneho predchodcu navrhovateľa, číslo zmluvy výška istiny 3103,27 eur. V časti 3. Forma splatenia záväzku nie je vyplnený žiadny údaj. Dohoda je podpísaná odporkyňou ako dlžníčkou a zástupcom navrhovateľa T. D. dňa 14.05.2010. Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona, považoval súd návrh navrhovateľa za nedôvodný, a preto ho zamietol.

V konaní nebolo sporné, že odporkyňa v dôsledku zmluvy o úvere čerpala úver poskytnutý Ge J. a.s. U. vo výške 100.000,- Sk. Aktívna vecná legitímácia navrhovateľa bola preukázaná zmluvou o postúpení pohľadávok. Navrhovateľ v konaní poukazoval na špecifikáciu žalovanej sumy s odkazom na platobnú históriu, z ktorej vyplýva dátum konečnej splatnosti 05.09.2008. Súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodne vznesenou námietkou premlčania dlhu, ktorú vzniesol opakovane v konaní vedľajší účastník i za stavu, že odporkyňa ako dlžníčka zostala v konaní úplne nečinná. Pokiaľ nastala celková splatnosť dlhu 05.09.2008 a navrhovateľ podal návrh dňa 23.07.2012, bol návrh podaný po uplynutí trojročnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti súd udáva, že i keď išlo o zmluvu o úvere uzavretú podľa Obchodného zákonníka, vzhľadom na to, že táto zmluva je svojim charakterom zároveň i spotrebiteľskou zmluvou, pričom na záväzky zo spotrebiteľskej zmluvy je potrebné použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, a tým i ustanovenia o premlčaní, spravuje sa premlčanie takéhoto dlhu občianskym právom. Pokiaľ navrhovateľ poukazoval na Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku vzhľadom na zistené okolnosti uzavretia tejto dohody, považuje súd túto dohodu za absolútne neplatný právny úkon predovšetkým pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Súdu sú známe praktiky navrhovateľa z veľkého množstva súdnych konaní v obdobných veciach, že len a len z iniciatívy navrhovateľa bola vyhľadaná odporkyňa ako dlžníčka s tým, že dojednáva len splátky tohto úveru, pričom nebola vôbec informovaná o tom, že dlh bude v krátkej budúcnosti premlčaný a aké sú následky uznania záväzku. I keď je v zmluve vypísaný pôvodný veriteľ a číslo úverovej zmluvy, výška omeškanej istiny, len veľmi ťažko preto možno uvažovať o uznaní dlhu čo do právneho dôvodu. Pokiaľ bolo účelom návštevy dojednanie splátok tak ako tvrdia takmer rovnako všetci dlžníci v iných konaniach, v predmetnej dohode výška splátok vôbec nie je uvedená, pričom v časti 3.dohody je vopred predtlačené vyhlásenie dlžníka o jeho vedomosti o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Takto deklarovaný zámer navrhovateľa dosiahnuť úspešnú vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, súd hodnotí ako nekalú obchodnú praktiku, pretože navrhovateľa ako veriteľa viedlo k podpisu dohody to, aby docielil vymožitelnosť práva pred súdom, a nie menil pôvodný obsah zmluvy, a to dojednanie nových splátok. Samotný „úmysel“ dojednať nový splátkový kalendár vyplýva z toho, že v dohode vôbec splátky nie sú uvedené, nie je vypísané príslušenstvo dlhu, počet splátok, splatnosť a podobne. Dohoda ako taká je pritom vyhotovená vo forme predtlačeneho textu, t. z. pre všetky prípady dlhov či sú v čase podpisu tejto listiny premlčané, alebo nie. Uzatvorenie tejto dohody zrejme nevyjadruje vôľu konajúcej osoby čo je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pretože pri uzatváraní dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti. Uznanie dlhu nemohlo platne nastať v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka. Tvrdenia navrhovateľa o rozdielnych účinkoch uznania práva v zmysle § 110 ods. 1 druhá veta OZ a uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka, a to že uznanie práva podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je viazané na vedomosť dlžníka, že uznáva premlčané právo, kým pri uznaní dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka sa vyžaduje táto vedomosť, považuje súd za účelové až špekulatívne. Vzhľadom na uvedené považoval súd dohodu za neplatný právny úkon pre rozpor s dobrými mravmi, a to i pre rozpor s § 4 ods. 8 zákona č. 257/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ako takúto praktiku veriteľa označuje za nekalú obchodnú praktiku v zmysle § 8 ods. 4 citovaného zákona, preto v dôsledku vznesenej námietky premlčania súd návrh zamietol predovšetkým z tohto dôvodu. Súd prvého stupňa uviedol, že predmetná zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, absentuje v nej údaj o úrokovej sadzbe, údaj o konečnej splatnosti úveru, výške splátky na istinu, úrok a poplatky, preto by sa takýto úver považoval v zmysle § 4 ods. 3 citovaného zákona za bezúročný a bez poplatkov. Navrhovateľ v rozpore s § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka započítaval platby odporkyňi najskôr na úroky, poplatky a až potom na istinu, čo je v rozpore s uvedeným ustanovením. Avšak vzhľadom k tomu, že súd považoval celý nárok za premlčaný sa podrobnejšou špecifikáciou nezaoberal. Pokiaľ ide o tvrdenia navrhovateľa o tom, že vedľajší účastník nemôže účinne vzniesť námietku premlčania, súd konštatoval, že s týmto názorom nesúhlasí. Pokiaľ by vedľajší účastník v občianskoprávnom konaní nemohol urobiť v konaní procesné vyhlásenie, či už ústne alebo písomne, ktoré opiera aj o ustanovenia hmotného práva, stratil by sa akýkoľvek jeho význam v konaní. Vedľajší účastník podľa názoru súdu môže vzniesť aj námietku, ktorá je hmotnoprávneho charakteru, napríklad námietku neplatnosti právneho úkonu, premlčania dlhu a podobne, a to i v situácii, že odporkyňa ako dlžník je v konaní nečinná. Občiansky súdny poriadok nemá výslovnú úpravu, ktorá by neumožňovala vstup a úkony vedľajšieho účastníka do konania aj bez výslovného súhlasu hlavného účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník vstupuje. Takýto úkon potom súd vyhodnocuje postupom podľa § 93 ods. 4 O.s.p., pričom vznesenie námietky premlčania nie je úkon, ktorý by odporoval

odporčyni ako dlžníčke. Pokiaľ ide o návrh na prerušenie konania s požiadavkou položiť Súdnu dvoru Európskej únie otázku ohľadom posúdenia nekalých podmienok aj v zmenách a doplnkoch pôvodnej spotrebiteľskej zmluvy, súd sa týmto návrhom nezaoberal, pretože tento návrh bol podaný podmienene pre prípad ak súd nebude akceptovať právnu argumentáciu ohľadom tohto úkonu. Vzhľadom na to, že súd sa takmer v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou vedľajšieho účastníka ohľadom vyhodnotenia neplatnosti tohto úkonu, súd tento návrh nepovažoval za účinný procesný návrh vedľajšieho účastníka, o ktorom by mal súd rozhodovať. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. V konaní bola úspešná odporčyňa a vedľajší účastník na strane odporčyni. Vedľajšiemu účastníkovi vznikli trovy za právne zastupovanie právnym zástupcom JUDr. G. O., pričom ide o trovy právneho zastúpenia z hodnoty sporu 1593,97 eur, odmena za jeden úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1,2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. predstavuje 161,01 eur, pričom ide o úkony - prevzatie a príprava zastúpenia 161,01 eur + réžijný paušál v roku 2012 7,63 eur, písomné vyjadrenie z 22.11. 2012 v sume 161,01 eur + RP 7,63 eur, písomné vyjadrenie z 20.2.2013 v sume 161,01 eur + RP 7,81 eur, zastupovanie na pojednávaní dňa 28.3. 2013 v sume 161,01 eur a RP 7,81 eur. Trovy právneho zastúpenia vzniknuté na strane vedľajšieho účastníka pre JUDr. G. O. ako celok sú 674,92 eur. Za účasť na pojednávaní 28.3. 2013 patrí advokátskej koncipientke JUDr. G. O. náhrada cestovného za cestu S. - R. a späť 240 km, základná náhrada za 1 km 0,183 eur, spotreba na 100 km 7,0 l, cena za liter paliva 1,510 eur, spolu cesta 69,29 eur, ďalej náhrada za stratu času pri účasti na pojednávaní 8 polhodín á 13,02 eur, t.j. 104,16 eur. Cestovné náhrady a strata času je priznaná v polovicu vzhľadom na účasť právnej zástupkyne na dvoch pojednávaníach v predmetný deň. Spolu suma 86,73 eur / 34,65 eur + 52,08 eur/. Spolu trovy právneho zástupcu JUDr. O. predstavujú 761,65 eur. Vedľajšieho účastníka zastupoval na pojednávaní dňa 25.02.2013 v substitúcii JUDr. J. resp. advokátska koncipientka. Ide o odmenu za zastupovanie dňa 25.02.2013 v sume 161,01 eur, RP 7,81 eur, spolu 168,82 eur. Náhrada cestovného za cestu R.- S. a späť predstavuje v polovicu sumu 32,92 eur, náhrada za stratu času za 8 polhodín á 13,01 eur, spolu 104,08 eur, t.j. v polovici 52,04 eur /v predmetný deň účasť na dvoch pojednávaníach/. Spolu trovy JUDr. S. činia 168,82 + 32,92 eur + 52,04 eur, t.j. 253,78 eur. Trovy právneho zastupovania vedľajším účastníkom ako celok sú vo výške 1015,43 eur.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol ho zmeniť tak, že odvolací súd jeho návrhu vyhovie. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania, ktoré špecifikoval. Namietal nedostatočne zistený skutkový stav veci a nesprávne právne posúdenie. Poukázal na to, že dňa 14.05.2010 odporčyňa podpísala Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, prostredníctvom ktorej uznal svoj záväzok voči pôvodnému veriteľovi E. a.s., vzniknutý zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX vo výške istiny 3103,27 eur a príslušenstvo čo do dôvodu a výšky. Predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, teda má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Poukázal na čl. 5 bod 5.3 Dohody, v ktorej je jednoznačne zrozumiteľne a jasne uvedené: " Zmluvné strany vyhlasujú, že táto Dohoda bola uzatvorená vážne, zrozumiteľne a určite, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok, pred podpisom si ju prečítali, porozumeli jej obsahu a na znak súhlasu ju podpísali". Obsahom dohody je aj uznanie dlhu zo strany odporcu ako právny inštitút zakotvený v Občianskom zákonníku, pričom právnym následkom uznania práva, ktorý nastáva priamo zo zákona, je prerušenie plynutia premlčacej doby. To znamená, že doba, ktorá dovtedy uplynula, sa stáva právne bezvýznamnou a začne plynúť nová 10-ročná premlčacia doba, a to priamo zo zákona. Poukázal na skutočnosť, že na to, aby nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 Obč. zák., čo potvrdzujú aj odlišné právne dôsledky, ktoré s nimi zákon spája. Uznanie premlčaného práva nie je z hľadiska účinkov spojených s § 110 ods. 1 Obč. zák. viazané na vedomosť dlžníka, že uznal premlčané právo. K prerušeniu plynutia pôvodnej premlčacej doby a začatiu plynutia novej 10 ročnej premlčacej doby dochádza bez ohľadu na to, či dlžník v čase uznania o premlčaní vedel alebo nie. Na rozdiel od uvedeného, úprava obsiahnutá v ust. § 558 Obč. zák. spája vedomosť toho, kto uznal premlčaný dlh, o jeho premlčaní, so vznikom vyvrátiteľnej domnienky, že dlh v čase uznania trval. To znamená ust. § 110 ods. 1 Obč. zák. nepodmieňuje samotné uznanie dlhu a jeho účinky (hoci aj vo vzťahu k premlčanému dlhu) s nutnosťou vedomosti toho, kto dlh uznal, o jeho premlčaní a jeho následkoch. Podpísaním Dohody došlo k začatiu plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby, teda právny účinok spojený s uznaním práva, ktorý predpokladá § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, t. j. prerušenie plynutia pôvodnej

premlčacej doby a začiatok plynutia novej 10- premlčacej doby, v tomto prípade nastal. Z uvedeného dôvodu sa odporkyňa nemôže brániť námietkou premlčania. Z uvedeného dôvodu považoval úvahy súdu o účelových a špekulatívnych tvrdeniach navrhovateľa ohľadom rozdielnych účinkoch uznania práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Obč. zák. a uznania dlhu podľa § 558 Obč. zák. za absurdné. Obsah dohody nie je tak rozsiahly, aby sa s ním odporkyňa nemala možnosť oboznámiť a okrem toho odporkyňa dohodu podpisovala vo svojom bydlisku, teda mala možnosť dohodu si v pokoji prečítať a v prípade, ak mala záujem uzatvoriť dohodu s takýmto obsahom, vysloviť s ňou svoj súhlas svojím podpisom, resp. odmietnuť ju a nepodpísať, ak s jej obsahom nesúhlasila. Takáto forma dohody medzi veriteľom a dlžníkom nie je ničím neobvyklým a už vôbec ju nie je možné hodnotiť ako nekalú obchodnú praktiku zo strany veriteľa. Z vykonaného dokazovania nie je vôbec zrejmé, ako dospel súd k záveru, že dohoda o splátkach medzi veriteľom a dlžníkom v čase, keď pohľadávka veriteľa nebola premlčaná, je nekalá obchodná praktika. Navrhovateľ mal možnosť sa v tomto čase domáhať zaplatenia pohľadávky na súde, čím by sa pohľadávka odporkyne značne navýšila o trovy konania a pohľadávku by odporkyňa musela pravdepodobne uhradiť naraz. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že odporkyňa si svoje postavenie v čase podpisu dohody nijako nezhoršila. Mal za to, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno chápať ako ochranu ľahkomyselnosti a nezodpovednosti spotrebiteľa. Uviedol, že posúdenie platnosti dohody a jej súladu s normami na ochranu spotrebiteľa sa musí opierať o logickú a dôvodnú úvahu, nepostačuje konštatovanie, že si spotrebiteľ podpísaním predmetnej dohody zhoršil svoje zmluvné postavenie, pretože tu ide o zákonný následok uznania dlhu. Podpísaním predmetnej dohody nemohlo dôjsť k zhoršeniu zmluvného postavenia odporcu, ale práve naopak, tým že si navrhovateľ hneď neuplatnil svoj nárok voči odporkyni v súdnom konaní, poskytol odporkyni možnosť vyhnúť sa navýšeniu pohľadávky o prípadné trovy konania a trovy právneho zastúpenia a možnosť zaplatiť pohľadávku postupne v dohodnutých splátkach. V súvislosti s úvahami o prípadnom narušení rovnováhy vo vzájomných právach a povinnostiach navrhovateľa a odporkyne je podľa jeho názoru potrebné zaoberať sa určitosťou a zrozumiteľnosťou textu dohody. Neplatnosť, resp. neprijateľnosť predmetnej dohody však nemohla byť spôsobená samotnou nevedomosťou spotrebiteľa o právnych následkoch uznania práva v zmysle § 110 ods. 1 Obč. zák. a uznania dlhu v zmysle § 558 Obč. zák. Spôsob vyhodnotenia predložených dôkazov súdom navrhovateľ považoval za zarážajúci, kedy sú neprihliadol na jednoznačný dôkaz, že odporca sa dohodol s veriteľom na splátkach, zároveň uznal svoj záväzok voči navrhovateľovi. Navrhovateľ považuje takéto vyhodnotenie listinných dôkazov za bezbrehú a ničím neodôvodnenú ochranu odporcu ako spotrebiteľa a porušenie zásady rovnosti účastníkov konania, ktorá vedie k tomu, že osoby, ktorým bol poskytnutý úver, tento nakoniec nebudú musieť vrátiť. Takýmto postupom súdu budú veritelia nútení neposkytovať dlžníkom možnosť splácania dlhu v splátkach, ale okamžite pohľadávky uplatniť na súde. K trovám právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka uviedol, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc v súdnom konaní, pričom združenie má možnosť podľa § 25 zák. č. 250/2007 Z.z. využívať aj podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/26/2012. Citoval z dôvodovej správy k zák. č. 384/2008 Z.z., z ktorej vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností, týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co 141/2012 a Krajský súd v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co 91/2012. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p. Súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkov neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy Slovenskej republiky, čo vyvodil o. i. z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/03. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Nevidel význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka a zastával názor, že dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania. Poukázal na iné rozhodnutia Krajských súdov v Bratislave, v Banskej Bystrici, v Košiciach, v Nitre, v Žiline.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadřila.

Vedľajší účastník v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu potvrdiť ako vecne správny. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania, ktorú špecifikoval. Konštatoval, že spotrebiteľská právna úprava zahŕňa komplex právnych noriem verejnoprávneho ako aj súkromnoprávneho charakteru. Na úrovni súkromnoprávnej upravujú spotrebiteľské normy okruh všetkých súkromnoprávnych zmluvných vzťahov (vrátane obchodnoprávnych, ktoré majú charakter absolútneho obchodu) uzatváraných medzi dodávateľmi a spotrebiteľmi. Osobitný právny režim spotrebiteľských zmlúv, ktorý modifikuje klasickú zásadu zmluvnej autonómie vyplýva zo zvýšeného záujmu spoločnosti ochraňovať slabšieho účastníka zmluvného vzťahu (spotrebiteľa), ktorý vstupuje do zmluvných vzťahov s predajcami a poskytovateľmi rôznych plnení a služieb (dodávateľmi), ktorí stále častejšie na trhu vystupujú v monopolnom postavení resp. konajú v rámci kartelových dohôd. V uvedenom rámci je potrebné pri správnej interpretácii a aplikácii ustanovení spotrebiteľských zmlúv smerujúcich k ochrane spotrebiteľa vychádzať z teórie výhodnosti, ktorá v každom konkrétnom prípade vždy odôvodňuje preferenčné použitie tých zákonných ustanovení, ktoré sú na prospech spotrebiteľa. Ďalej uviedol, že navrhovateľom predložená Dohoda o uzatvorení splátkového kalendára o uznaní záväzku je formulár, ktorý vopred pripravil dodávateľ pre spotrebiteľa, pričom spotrebiteľ nemal žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jej obsah. Takto predformulovaná Dohoda obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a to predĺženie premlčacej doby formou uznania dlhu a rozhodcovskú doložku. Ich právny význam a dôsledky sú pre väčšinu spotrebiteľov neznámymi kategóriami. Ako neprijateľné sú obe zmluvné podmienky obsiahnuté vo formulári Dohody absolútne neplatné. Uzatvorenie Dohody je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pretože pri uzatváraní Dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a navrhovateľom boli využitý omyl a lesť v snahe dosiahnuť predĺženie premlčacej doby. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky predĺženia premlčacej doby formou uznania dlhu odôvodnil vedľajší účastník tým, že predĺženie premlčacej doby umožňuje navrhovateľovi účelové kapitalizovanie pohľadávky nárastom príslušenstva v dôsledku plynutia času a následnú kvantifikáciu príslušenstva pohľadávky, ktorú už vo svojej žalobe označuje navrhovateľ ako súčasť uplatnenej istiny, čo prináša možnosť podstatného zvýšenia trov takéhoto súdneho konania. Spôsobuje, že drvivá väčšina priemerných spotrebiteľov už v čase uplatnenia pohľadávky na súde nedisponuje prvotnými dokumentmi o uplatnenej pohľadávke a stráca tak teoreticky možnosť brániť sa napr. preukázaním splnenia resp. čiastočného splnenia dlhu, resp. poukazaním na neprijateľné zmluvné podmienky a nekalé obchodné praktiky dodávateľa. Predĺženie premlčacej doby navrhovateľ odvodzuje od ust. § 558 Občianskeho zákonníka, čím chce získať výhodu právnej domnienky existencie dlhu v čase uznania a uľahčiť si tak pozíciu v súdnom spore tým, že nemusí preukazovať vznik dlhu a jeho výšku v čase uznania. Navrhovateľ vo formulárových dohodách teda necháva dlžným spotrebiteľom uznávať pohľadávky v rozsahu takej sumy, na ktorú nemá v celom rozsahu platný právny titul t. j. suma dlhu (istiny) je vyššia ako skutočná pohľadávka podložená platným právnym titulom. Uzatvorením Dohody chce navrhovateľ pre potreby súdneho konania navodiť dojem perfektosti pôvodných zmlúv a získať titul aj na vymáhanie súm, na ktoré nemá právny nárok, ktorých zaplatenie právnomu predchodcovi navrhovateľa resp. navrhovateľovi zakladá spotrebiteľovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Podľa názoru vedľajšieho účastníka pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spolplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými sa spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované a vykonávané vo vlastnom záujme dodávateľa. Návrh na uzatvorenie formulára Dohody o uzatvorení splátkového kalendára a uznaní záväzku nikdy nevychádza od spotrebiteľa napriek tomu, že navrhovateľ sa snaží tvrdiť opak. Konanie žalovaného spotrebiteľa je vždy iba reakciou na predchádzajúcu aktivitu zo strany inkasnej spoločnosti navrhovateľa, ktorá pod zámienkou uzatvorenia splátkového kalendára so spotrebiteľom predkladá spotrebiteľovi dohodu o uznaní a splácaní dlhu, ktorej významu a zamýšľaným právnym dôsledkom oslovené osoby nerozumejú. Ochota prevažnej väčšiny dlžníkov podpisovať pracovníkom inkasných spoločností prakticky akékoľvek predložené listiny, vyplýva primárne zo záujmu dlžníkov uhradiť si svoje záväzky, často aj napriek ich objektívnej neschopnosti. Dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach je kombináciou jednostranných a dvojstranných právnych perfektosti pôvodných zmlúv a získať titul aj na vymáhanie súm, na ktoré nemá právny nárok, ktorých zaplatenie právnomu predchodcovi navrhovateľa resp. navrhovateľovi zakladá spotrebiteľovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Podľa názoru vedľajšieho účastníka pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spolplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými sa spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované a vykonávané vo vlastnom záujme dodávateľa. Návrh na uzatvorenie formulára Dohody o uzatvorení splátkového kalendára a uznaní záväzku nikdy nevychádza od spotrebiteľa napriek tomu, že navrhovateľ sa snaží tvrdiť opak. Konanie žalovaného spotrebiteľa je vždy iba reakciou na

predchádzajúcu aktivitu zo strany inkasnej spoločnosti navrhovateľa, ktorá pod zámienkou uzavretia splátkového kalendára so spotrebiteľom predkladá spotrebiteľovi dohodu o uznaní a splácaní dlhu, ktorej významu a zamýšľaným právnym dôsledkom oslovené osoby nerozumejú. Ochota prevažnej väčšiny dlžníkov podpisovať pracovníkom inkasných spoločností prakticky akékoľvek predložené listiny, vyplýva primárne zo záujmu dlžníkov uhradiť si svoje záväzky, často aj napriek ich objektívnej neschopnosti. Dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach je kombináciou jednostranných a dvojstranných právnych úkonov upravujúcich právne vzťahy, ktoré vyplývajú zo spotrebiteľskej zmluvy. Navrhovateľ má tendenciu prezentovať formulárovú Dohodu ako legitímny spôsob uznania dlhu a predĺženia premlčacej doby poukazujúc na inštitúty klasickej civilistiky uznania práva dlžníkom podľa § 110 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka resp. poukazujúc na uznanie dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Predĺženie premlčacej doby so spotrebiteľmi navrhovateľ nesporne dojednáva podľa ust. § 558 Občianskeho zákonníka, čo zodpovedá obsahu dojednania podľa formulára „Dohody“. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka a uznanie dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka sú však dva odlišné právne inštitúty, ktoré sú síce navonok podobné avšak svojím obsahom nie sú totožné. Poukázal na to, že navrhovateľ pri uzatváraní formulárovej dohody zjavne ignoruje a porušuje predpisy spotrebiteľského práva a pokiaľ sa aj pokúša za každú cenu dať svojmu protiprávnemu konaniu plášťik vo forme uznania práva resp. dohody o uznaní dlhu, je to iba snaha o zahmlievanie skutočnej podstaty, pretože pod týmto plášťikom sa nachádzajú neprijateľné zmluvné podmienky a nekalé obchodné praktiky. Preukázateľná kumulácia nekalých obchodných praktík zo strany navrhovateľa (§ 7 Zákona o ochrane spotrebiteľa, § 8 ods. 1, 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, § 4 ods. 8 Zákona o ochrane spotrebiteľa, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), súčasne s neurčitou Dohodou je podľa vedľajšieho účastníka dôvodom na posúdenie uznania ako neplatného právneho úkonu (§ 39 Občianskeho zákonníka, § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka), v dôsledku čoho sa navrhovateľ v predmetnej veci nemôže dovoliavať platnosti predloženej formulárovej Dohody a teda ani právnych účinkov s tým spojených a to ani s poukazom na princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech žalovaného spotrebiteľa, pretože vychádzajú z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov realite praktického života odporuje požiadavka na podrobnú znalosť právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. K argumentácii navrhovateľa týkajúcej sa dôvodnosti priznanej náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi uviedol, že súd pri priznaní náhrady trov vedľajšiemu účastníkovi postupoval v súlade s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdneho dvora EÚ, v súlade s vnútroštátnou právnou úpravou, ustálenou súdnou praxou a slovenskou právnou teóriou. O dôvodnosti priznania náhrady trov odporkyňa a vedľajšiemu účastníkovi svedčí aj novelizované znenie ust. § 137 OSP, ktoré bolo s účinnosťou od 01. 01. 2012 doplnené zákonom č. 332/2011 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. V zmysle citovanej novely § 137 OSP trovami konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov vrátane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie ak je zástupcom advokát. Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 332/2011 Z. z. navrhovaná právna úprava má dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou, zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno vo všeobecnosti odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy SR. Ústavný rozmer práva účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR II ÚS 31/04, II ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II ÚS 122/09. V súvislosti s trovami vedľajšieho účastníka poukázali na rozhodnutia Krajského súdu v Nitre, Žiline, Banskej Bystrici, Košiciach a v Prešove, ktorými chcel podporiť svoj názor týkajúci sa trov odporkyne a vedľajšieho účastníka.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Navrhovateľ ako odvolací dôvod namietal, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav veci a nesprávne právne posúdenie.

Odvolačný súd podrobne preskúmal rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní navrhovateľom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa vo veci samej. Z daného titulu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia vo veci samej, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku dodáva:

Odvolačný súd v súlade s názorom súdu prvého stupňa konštatuje, že uzavretý zmluvný vzťah medzi právnym predchodcom navrhovateľa GE J. a.s. so sídlom U. a odporkyňou na základe zmluvy o úvere a ďalších úverových produktov zo dňa 19.09.2007, na základe ktorej bol odporkyňi poskytnutý úver vo výške 100.000 Sk je potrebné posudzovať v zmysle § 52 ods. 1 Obč. zákonníka ako spotrebiteľský vzťah. Všeobecná premlčacia doba je podľa ust. § 101 Obč. zákonníka trojročná. Aj odvolací súd je toho názoru, že nárok navrhovateľa je v celom rozsahu premlčaný v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. Z obsahu spisu vyplýva, na základe neplnených zmluvných podmienok odporkyňou navrhovateľ vyhlásil ku dňu 05.09.2008 predčasnú splatnosť úveru, čím sa všetky splátky, ktoré boli splatné po 05.09.2008 stali splatnými. Nasledujúcim dňom t. j. 06.11.2008 potom začala plynúť navrhovateľovi premlčacia doba na uplatnenie peňažného nároku voči odporkyňi v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka a uplynula dňom 06.11.2011. Navrhovateľ uplatnil svoj nárok voči odporkyňi žalobou na súde dňa 23.07.2012. Nárok navrhovateľa je preto v celom rozsahu premlčaný. Námietku premlčania vzniesol vedľajší účastník. V konečnom dôsledku však bol povinný odvolací súd k premlčaniu prihliadnúť aj z úradnej povinnosti, vzhľadom na novelu zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vykonanú zák. č. 102/2014 z. Z. s účinnosťou od 01.05.2014 v čl. VIII., podľa ktorej v zmysle § 5b orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátenie jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Ide o ustanovenie, ktoré ukladá povinnosť najmä súdom /ex offo/ skúmať, či v súvislosti so spotrebiteľskými zmluvami nedošlo k premlčaniu. Vzhľadom k tomu, že táto novela zákona o ochrane spotrebiteľa nemá prechodné ustanovenia, má súd povinnosť prihliadnúť k premlčaniu ex offo pri všetkých sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv v čase svojho rozhodovania.

K dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku súdna prax už zaujala stanovisko, že pri uzatváraní týchto dohôd zo strany navrhovateľa došlo k nekalej obchodnej praktike. Je nepochybné, že právny vzťah medzi účastníkmi je vzťah so spotrebiteľskej zmluvy, a preto je potrebné aj na tento právny úkon aplikovať ustanovenia, ktoré spravujú vzťahy spotrebiteľského charakteru. Súdna prax vychádza zo stanoviska, že dohoda o splátkach je typicky formulárovým ošetrovaním vzniknutého stavu, kedy sa na podpis spotrebiteľovi predkladá zdanlivo výhodný formulár o splátkach. Aj v danom prípade dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku predloženú navrhovateľom, treba považovať za formulárový dokument, ktorý má zdanlivo pôsobiť ako ústupok navrhovateľa vo forme povolenia splátok dlhu /hoci v danom prípade sa v dohode ani výška splátok neuvádza/, avšak jeho cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie nároku, ako aj dosiahnutie súhlasu s rozhodcovskou doložkou. Z textu dohody je zrejmé, že ide o formulár, ktorý navrhovateľ používa vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov. Možno konštatovať, že ak dlžník podpisuje takúto dohodu, nerobí to z dôvodu, aby uznal svoj záväzok, ale aby dosiahol splátky svojho dlhu. Uznanie záväzku je cieľ sledovaný predovšetkým veriteľom a nie dlžníkom a keďže ide o predformulované tlačivo, dlžník pri uzatváraní dohody o splátkach nemôže jeho obsah ovplyvniť. Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu, v ktorej je uvedené, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch, je považovaná za rozpornú s dobrými mravmi. Text dohody je podpísaný na dopredu navrhovateľom pripravený formulár, vytlačený drobným písmom, ktorého obsah nemôže spotrebiteľ ovplyvniť. Zároveň je vždy potrebné prihliadnúť aj na okolnosti, za ktorých takýto úkon vznikol. Dohoda týkajúca sa uznania dlhu nebola iniciovaná odporkyňou, ako spotrebiteľom, ktorá jej uzavretím nič nezískala, ale naopak zhoršila jej postavenie. Vychádzajúc zo zásady ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany je umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu do bodu 3 dohody obsahovo označené ako „forma splatenia záväzku“ zavádzajúce, a preto napĺňa kritériá nekalej obchodnej praktiky. Taktiež je potrebné zdôrazniť, že predložené uznanie dlhu zo strany navrhovateľa je aj neurčitým právnym úkonom, keď z neho nie je zrejma celková výška uznaného dlhu, keďže nie je špecifikovaná výška príslušenstva pohľadávky. Jedná sa o neurčitý právny úkon, ktorý je v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatný. V konečnom dôsledku súd prvého stupňa rozhodol správne i o náhrade trov konania, pričom

odporkyňa i vedľajší účastník boli v konaní plne úspešní, preto o náhrade trov konania odporkyne a o náhrade trov vedľajšieho účastníka rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. Preto im vznikol nárok na náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia. Odporkyňa si náhradu trov konania neuplatnila, preto jej nebola priznaná. Súd prvého stupňa pri určení výšky trov vo vzťahu navrhovateľ a vedľajší účastník postupoval podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. a preto sa v tejto časti odvolací súd stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa tak, ako to predpokladá ust. § 219 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd sa teda v danom prípade nestotožnil s námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania vo vzťahu navrhovateľ a odporkyňa bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej odporkyni táto náhrada trov nebola priznaná, nakoľko si ju neuplatnila.

Vo vzťahu navrhovateľ a vedľajší účastník odvolací súd rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania - trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej pomoci - vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 13.06.2013 vychádzajúc z hodnoty veci 4396,77 eur á 161,01 eur + 1x režijný paušál 7,81 eur, spolu 168,82 eur (§ 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. b), § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení platnom do 30.06.2013).

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.